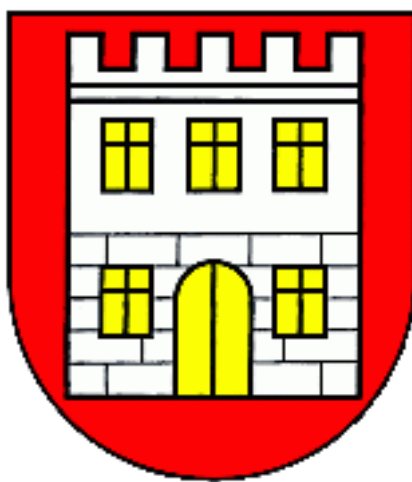

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE RUSKÁ
NOVÁ VES NA OBDOBIE 2015 - 2023**
(Aktualizácia s predĺžením platnosti)

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ruská Nová Ves na roky 2015 - 2023
Územné vymedzenie :	Prešovský kraj, okres Prešov, obec Ruská Nová Ves
Dátum schválenia PHSR:	
Obdobie platnosti:	2015 - 2023
Verzia	1.0

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Základné informácie o obci	9
2.1	História obce	9
2.2	Geografická poloha	10
2.3	Prírodné pomery a klíma	10
2.4	Krajinná štruktúra.....	12
3	Analytická časť	13
3.1	Analýza vnútorného prostredia	13
3.1.1	Demografia.....	13
3.1.2	Bývanie.....	15
3.1.3	Trh práce a nezamestnanosť	16
3.1.4	Občianska a technická vybavenosť	18
3.1.4.1	Občianska vybavenosť	18
3.1.4.1.1	Vzdelávanie	18
3.1.4.1.2	Šport a športové zariadenia.....	18
3.1.4.1.3	Zdravotníctvo.....	18
3.1.4.1.4	Sociálne služby	19
3.1.4.1.5	Cestovný ruch a rekreácia.....	19
3.1.4.1.6	Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky	19
3.1.4.2	Technická infraštruktúra	19
3.1.4.2.1	Cestná sieť a dopravné systémy	20
3.1.4.2.2	Vodné hospodárstvo	20
3.1.4.2.3	Energetické hospodárstvo.....	21
3.1.4.2.4	Telekomunikácie	21
3.1.4.2.5	Odpadové hospodárstvo	21
3.1.4.3	Štandardy minimálnej vybavenosti obce	22
3.2	Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT analýza	24
4	STRATEGICKÁ ČASŤ.....	26
5	PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	33
6	REALIZAČNÁ ČASŤ	35
6.1	Ukazovatele.....	35
7	FINANČNÁ ČASŤ.....	37

9	Záver	38
10	Použité zdroje	39

Tabuľka 1. Formulár Ú1 - Harmonogram spracovania.....	5
Tabuľka 2. Proces spracovania	6
Tabuľka 3. Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov	8
Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2014).....	9
Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch.....	12
Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľ podľa pohlavia	13
Tabuľka 7. Pohyb obyvateľstva (2005-2014)	13
Tabuľka 8. Byty podľa typu budov	15
Tabuľka 9. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %).....	16
Tabuľka 10. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci	16
Tabuľka 11. Trvalo bývajúcce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity	16
Tabuľka 12. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti rok 2011	17
Tabuľka 13. Vybavenosť obce	22
Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2005 do 2014	13
Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2014)	13
Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce	14
Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov	14
Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania.....	15
Obrázok 1. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi.....	11

1 Úvod

V súlade so zákonom NR SR č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, obec Ruská Nová Ves aktualizuje strednodobý strategický dokument s názvom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ruská Nová Ves s výhľadom do roku 2023 (ďalej len PHSR). Tento dokument na základe spracovania aktuálnych a relevantných štatistických údajov, ako aj verifikovaných údajov, výstupov z analytickej časti, SWOT analýzy a identifikovaných potrieb – predpokladov rozvoja, navrhne stratégiu rozvoja obce.

Stratégia, ktorej ciele a priority budú stanovené s ohľadom na existujúci vnútorný potenciál, bude rešpektovať reálne možnosti čo najefektívnejšieho využitia a zhodnotenia definovaných endogénnych zdrojov s cieľom rozvoja miestnej ekonomiky, jedného z predpokladov dosiahnutia vyššej kvality života obyvateľov.

Obsah PHSR je definovaný nasledovne:

Analytická časť je založená na databáze informácií a ukazovateľov, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia, ako aj príležitosti vo využívaní vnútorného potenciálu územia.

Strategická časť definuje stratégiu rozvoja obce pričom zohľadňuje jeho vnútorné špecifiká a stanovuje strategický a špecifické ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia obce.

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce.

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

PHSR bol spracovávaný v priebehu roku 2015

Tabuľka 1. Formulár Ú1 - Harmonogram spracovania

	Rok 2015					2016
Termín	VIII	IX	X	XI	XII	I.
Prípravná fáza						
Analytická časť						
Strategická časť						
Programová časť						
Realizačná časť						
Finančná časť						
Finalizácia, schvaľovanie, SEA						

Tabuľka 2. Proces spracovania

Zapojenie aktérov regionálneho rozvoja	- externou spoločnosťou - v spolupráci: - o s externými odborníkmi - o so starostom obce - o so zamestnancami obce - konzultovaný: - o s poslancami OZ - pripomienkovaný: - o širokou verejnosťou
Zapojenie verejnosti	- prostredníctvom online dotazníkového prieskumu na webovej stránke obce, - vyplnením distribuovaného dotazníka v tlačenej podobe - možnosťou konzultácií na OcÚ
Zohľadnenie názorov verejnosti	- zapracovanie výstupov z dotazníkového prieskumu do pripravovaného dokumentu
Publicita	- informácie zverejňované na webovej stránke - informácie zverejňované na úradnej tabuli - informácie poskytované na zasadnutiach OZ
Financovanie spracovania	- z rozpočtu obce

Obec Ruská Nová Ves plánuje prostredníctvom intervencií do územia v programovom období 2014 – 2020 definovaných v tomto dokumente komplementárne nadviazať na ďalšie stratégie, plány a programy, ktoré zameraním svojich intervencií môžu prispieť k dosahovaniu cieľov a rastu konkurencieschopnosti obce.

Svojím tematickým zameraním bude PHSR v nadväznosti a doplnkovosti s nasledujúcimi aktuálnymi / pripravovanými dokumentmi:

miestna úroveň:

- Územný plán obce
- Stratégia CLLD

úroveň PSK:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na obdobie 2008-2015, sprac. 2008, aktualizovaná verzia sprac. 2010
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, 2009, dodatok 2011
- Program rozvoja vidieka PSK, 2015
- Rozvojová stratégia PSK pre cestovný ruch, 2009
- Stratégia PSK pre podporu a rozvoj podnikania, 2009
- Analytická štúdia efektívnosti pri využívaní energií v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, rozpracované 2015

- Program energetického manažmentu PSK, rozpracované 2015
- Stratégia destinačného marketingu cestovného ruchu PSK, Prešov, 2014
- Generel dopravnej infraštruktúry, rozpracované 2015
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, 2009, dodatok sprac. 2011
- Koncepcia rozvoja informačného systému PSK, 2009
- Stratégia rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy, 2014
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2011 – 2015, sprac. 2013
- Regionálna integrovaná územná stratégia PSK, rozpracované 2015
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania na území PSK na obdobie 2013 – 2015

národná úroveň

- Partnerská dohoda SR 2014-2020
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2013
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Program stability Slovenskej republiky na roky 2012 až 2015
- Operačné programy SR financované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2012 – 2016
- Národný strategický plán rozvoja vidieka pre programové obdobie 2007 – 2013
- Program rozvoja vidieka 2014-2020
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 - 2015
- Koncepcia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015
- Národný strategický plán rybného hospodárstva SR 2007 - 2013
- Operačné programy SR na programové obdobie 2007 – 2013
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
- Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov

nadnárodná úroveň

- Stratégia Európa 2020
- Program cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2014-2020

Prostredníctvom výziev v rámci jednotlivých operačných programov budú môcť žiadatelia/prijímatelia získať nenávratný finančný príspevok na realizáciu aktivít v oblastiach stanovených v súlade s cieľmi Slovenskej republiky rešpektujúcich ciele EÚ.

Tabuľka 3. Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov

Operačný program	Riadiaci orgán
Ludské zdroje (LZ)	MPSVR SR
Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR
Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR
Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR
Rozvoj vidieka	MPaRV SR
Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR
Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR
Technická pomoc (TP)	ÚV SR
Európska územná spolupráca: <u>Program cezhraničnej spolupráce:</u> Poľsko – Slovenská spolupráca ENI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2014 – 2020 <u>Program nadnárodnej spolupráce</u> Stratégia Európa ETC Dunaj <u>Programy medziregionálnej spolupráce</u> <u>INTERREG</u> <u>ESPON</u> <u>URBACT</u>	MPaRV SR ÚV SR MH SR MDVRR SR MDVRR SR

2 Základné informácie o obci

Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2014)

Kód obce	525138
Názov okresu	Prešov
Názov kraja	Prešovský samosprávny kraj
Štatút obce	obec
PSČ	080 05
Telefónne smerové číslo	051
Prvá písomná zmienka o obci rok	1403
Celková výmera územia obce [ha]	1257,04
Počet obyvateľov	1175
Hustota obyvateľstva na km ²	93,48

2.1 História obce

„Najstarší jednoznačný dôkaz o usadených valachoch v Šarišskej stolici pochádza z roku 1402, keď zemanovia z Kokošoviec protestovali proti Šošovcom, ktorí údajne usadili valachov v chotári Kokošoviec, pričom zaiste črieda oviec valachov nepochybne z Ruskej Novej Vsi spásla obilné porasty v chotári Kokošoviec.“ (Uličný, R.: Dejiny osídlenia Šariša. s. 470)

Územný majetok obce patril od konca 13. storočia šľachticom Šošovcom, no sídlisko na ňom vtedy ešte nebolo. Obec vznikla ako filiálka dediny Sol' (dnešný Solivar). Prvé správy o obyvateľoch dediny sú z roku 1402 a 1419. Dozvedáme sa, že časť z nich boli valasi. Pôvodný názov Nová Ves výstižne vyjadril to, že táto obec bola mladšia ako susedné dediny. V roku 1419 kráľ Žigmund nariadil zástupcom šarišskej stolice vyšetriť priestupky poddaných v tejto dedine, z čoho vyplývalo, že tunajšie sídlisko jestvovalo už pred rokom 1419. V písomnostiach zo 14.-15. storočia sa názov obce vyskytuje pod tromi maďarskými názvami. Názov Wyfalu bol paralelou slovenského názvu Nová Ves. Alsowyfalu, Felsowyfalu sa vzťahuje na nižšiu a vyššiu časť sídliska v 15. a začiatkom 16. storočia. Ruská Nová Ves Soos Wyfalu vo význame Šošovská Nová Ves, teda s priezviskom vlastníka, ju od polovice 16. storočia spoľahlivo odlišuje od pôvodne totožných názvov Pečovskej Novej Vsi, Chminianskej Novej Vsi, Drienovskej Novej Vsi. Pôvodný názov Nová Ves, ktorú zemepáni prekladali do maďarčiny, vyjadruje skutočnosť, že tunajšie sídlo, resp. dedina bola mladšia ako susedné, západne ležiace dediny v priestore dnešného Solivaru. Nová Ves sa však nespomína medzi dedinami Šošovcov v 13. a 14. storočí, o ktorých je viacero správ. Z toho je možné usúdiť, že vznikla až na prelome 14. a 15. storočia. Vybudovali ju pravdepodobne obyvatelia zo Solivaru a prisťahovalci, medzi ktorými bolo niekoľko valaských rodín.

Novoveské sedliacke domácnosti okrem richtárovej boli v roku 1427 zdanené od 16 port (porta ako daňová jednotka predstavovala celú sedliacku usadlosť, na ktorej v 14.a 15.storočí hospodárila jedna, avšak v 16.stor. jedna až štyri sedliacke domácnosti, takže Nová Ves bola stredne veľkou dedinou.

Aj okolo roku 1438 v oboch častiach dediny hospodárili sedliaci, na dvanástich celých usadlostiach, po šiestich v nižnej a vyšnej časti, pričom pozemky pre osem usadlostí boli opustené. V nižnej časti bol panský rybník. Neskôr väčšina sedliakov schudobnela. Iní stratili všetky užívané pozemky a upadli medzi želiarov. V rokoch 1548, 1567 a 1588 sedliakov zdanili od 4, 4,5 resp. 4,75 porty, pričom v roku 1567 hospodárilo 12 domácností - jedna na celej, 5 na polovičných a 6 na štvrtinových usadlostiach. V uvedených rokoch bolo 5,12 a 5 želiarskych domácností. V roku 1600 malo 11 obývaných poddanských domov. Napriek schudobneniu sedliakov zostala Nová Ves aj koncom 16. storočia stredne veľkou dedinou. Mala len poddanské obyvateľstvo. V roku 1688 dostala obec mýto. Nová Ves v 15.-16.storočí nepretržite patrila Šóšovcom.

Neskôr sa majitelia pomerne často menili a v jednotlivých obdobiach to boli roku 1608 Sóos, 1625 Sztankay, 1638 Sóos, 1661 Galambos, 1683 Kapy, 1726 Lónyay, 1744 Galambos, 1751 Sztankay. V 19.storočí mal majetok v obci erár Dessewffyovci. (Zdroj: obecná web stránka)

2.2 Geografická poloha

Ruská Nová Ves je jednou z 89 obcí (a 2 miest) Prešovského okresu a spadá pod územnú pôsobnosť Prešovského samosprávneho kraja. Je vzdialená pár kilometrov juhovýchodne od mesta Prešov. Kataster obce susedí s katastrálnymi územiami obcí Kokošovce, Podhradík, Teriakovce, Zlatá Baňa a katastrálnym územím mesta Prešov – Solivarom.

Najvyšší bod v katastri obce sa nachádza v nadmorskej výške 1025 m.n.m. a najnižší v nadmorskej výške 340m.n.m. Centrum obce sa nachádza približne vo nadmorskej výške 430 m.n.m.

2.3 Prírodné pomery a klíma

Z hľadiska geomorfologického členenia okresu Prešov patrí prevažná časť územia obce do Kotliny, západnou časťou územie zasahuje aj do Slanských vrchov.

Prešovský kraj má najchladnejšie a najdaždivejšie podnebie na Slovensku, avšak klimatické podmienky v jednotlivých regiónoch sa líšia, nižšie polohy a kotliny patria do miernej teplej klimatickej oblasti. Západnú časť katastrálneho územia radíme do teplej, mierne vlhkej

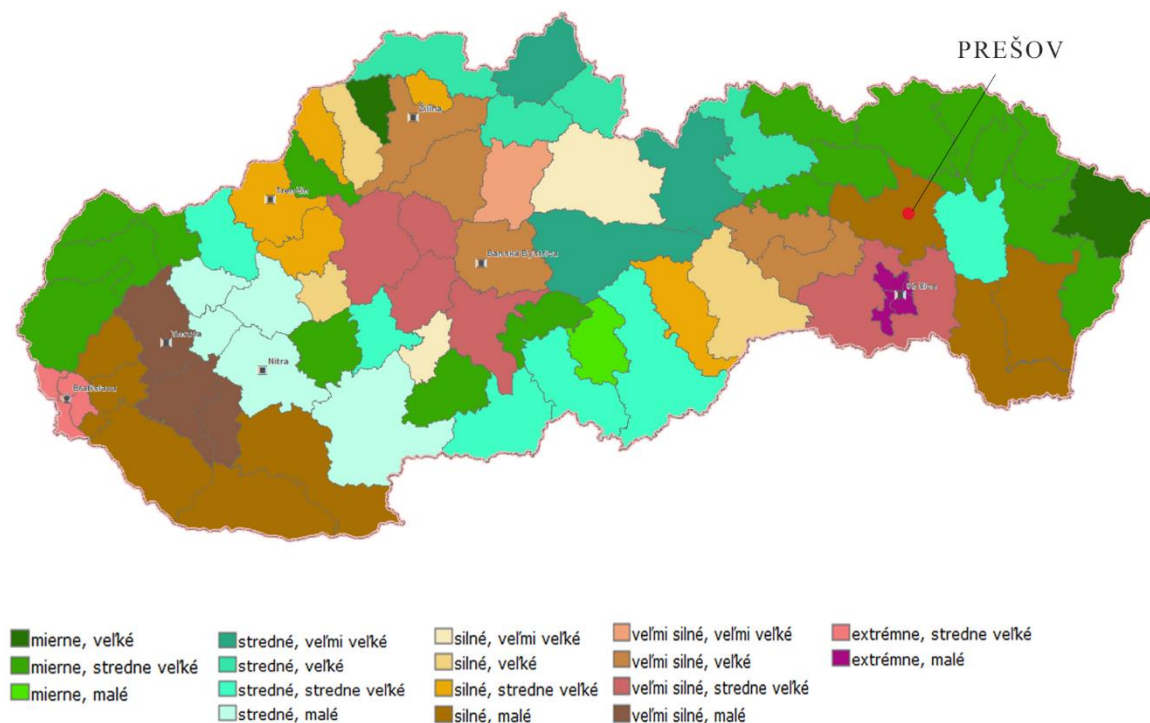
klimatickej oblasti s chladnou zimou, a východnú časť radíme do mierne teplej, mierne vlhkej pahorkatinovej až vrchovinovej klimatickej oblasti.

Územie obce má prevažne monotónnu geologickú stavbu ktorá je príznačná pre neogén. V katastri sa nachádzajú neogénne súvrstvia ílov, slieňov a pieskov, ktoré sú prekryté sprašou, pieskovcové ale aj flyšové zlepence, pieskovce a ílovce, ktoré sú typické pre bradlové pásmo východného Slovenska. Poľnohospodárske pôdy sú zastúpené pôdnymi typmi regozemami a kambizemami, a pôdnymi druhmi - piesočnatohlinitými, hlinitými a čiastočne ílohlinými pôdami.

Kataster môžeme z hľadiska morfológicko – morfometrického reliéfu do 3 typov, a to východná časť katastra k stredne členitému typu, stred katastra k silne členitému typu a západnú časť obce k veľmi silne členitému typu reliéfu.

Priemerná ročná teplota v okrese Prešov, podľa meraní uskutočnených v klimatických staniciach sa pohybuje od 5,4° C do 8,2° C a priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje od 599mm do 761mm.

Obrázok 1. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi

2.4 Krajinná štruktúra

Katastrálne územie obce ma celkovú rozlohu 12,57 km² (1257,04 ha). Poľnohospodárska pôda zaberá necelú 1/3 územia. Najväčší podiel v poľnohospodárskej pôde tvorí orná pôda, ktorá sa rozprestiera na ploche 223,08 ha čo je 17,75% z celkovej výmery.

Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch

Výmera územia obce v hektároch					
Celková výmera územia obce	Poľnohospodárska pôda				
	Spolu	Orná pôda	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast
	402,54	223,08	17,52	5,48	156,46
1257,04	Nepoľnohospodárska pôda				
	Spolu	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
	854,49	707,87	9,31	41,43	95,88

Zdroj: ŠÚ SR

Nepoľnohospodárska pôda tvorí 67,98% výmery územia. Najväčšiu výmeru z nepoľnohospodárskej pôdy tvoria lesné pozemky 707,87 ha.

Prirodzená vegetácia v lesoch ktoré sa nachádzajú v katastri obce je zastúpená karpatsko dubovo – hrabovými lesmi, dobovými / cerovo – dubovými lesmi, ale aj podhorskými bukovými lesmi. Obec sa môže pýšiť aj biotopom európskeho významu: Lipovo – javorovými lesmi, ktoré sú súčasťou centrálného hrebeňa Slanských vrchov, kde dominujú bukové lesy s prímiesou lípy malolistej, jaseňa a brestu.

Na území spadajúcom pod obec sa nachádza prírodná rezervácia Zbojnický zámok ktorá bola vyhlásená v roku 1964. Je lokalizovaná v severnej časti Slanských vrchov nad obcou s rozlohou 8 hektárov. Práve táto časť Slanských vrchov dokladuje vyvrelinový pôvod vrchov, a je tu zaznamenaný výskyt reliktnéj teplomilnej vegetácie ktorá sa vyvinula na skalnatom ryolitovom bradle.

3 Analytická časť

3.1 Analýza vnútorného prostredia

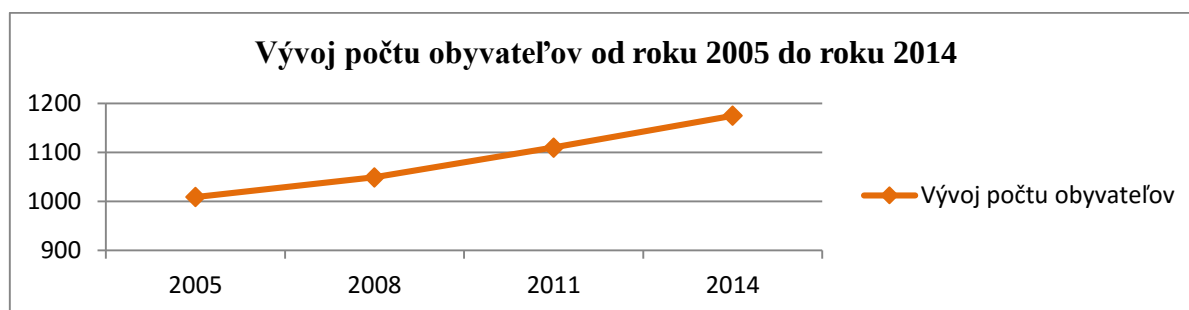
3.1.1 Demografia

Vývoj počtu trvalo bývajúceho obyvateľstva

Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľ podľa pohlavia

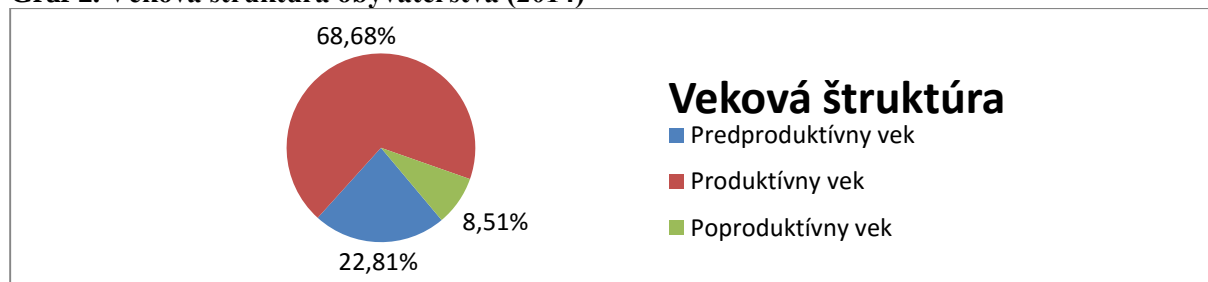
Rok	Muži	Ženy	Spolu	Priemerný vek
2005	506	503	1009	33,61
2008	532	517	1049	33,89
2011	561	549	1110	33,96
2014	597	578	1175	34,46

Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2005 do 2014

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12

Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2014)

Ukazovateľ	Počet	%
Predproduktívny vek	268	22,81
Produktívny vek	807	68,68
Poproduktívny vek	100	8,51

Zdroj: ŠÚ SR

Najväčšiu časť obyvateľov obce tvoria obyvatelia v produktívnom veku.

Tabuľka 7. Pohyb obyvateľstva (2005-2014)

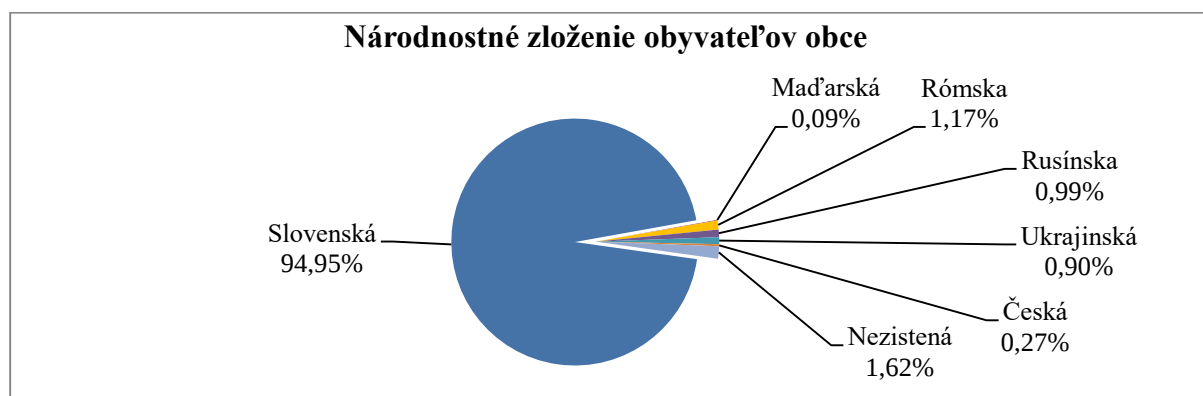
Ukazovateľ	Počet v rokoch			
	2005	2008	2011	2014

Natalita	15	16	14	20
Mortalita	3	10	11	12
Prist'ahovaní	10	17	27	36
Vyst'ahovaní	3	10	24	19
Celkový prírastok	16	13	6	25

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce

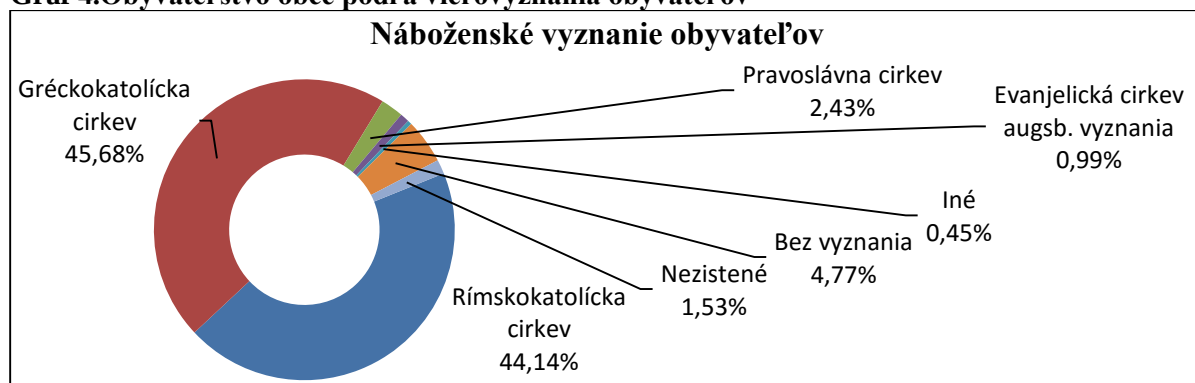

Slovenská	Maďarská	Rómska	Rusínska	Ukrajinská	Česká	Nezistená
1054	1	13	11	10	3	18

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Národnostné zloženie obce je homogénne. Majoritu tvoria podľa údajov z SODB 2011 obyvatelia, ktorí sa hlásia k slovenskej národnosti.

Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov

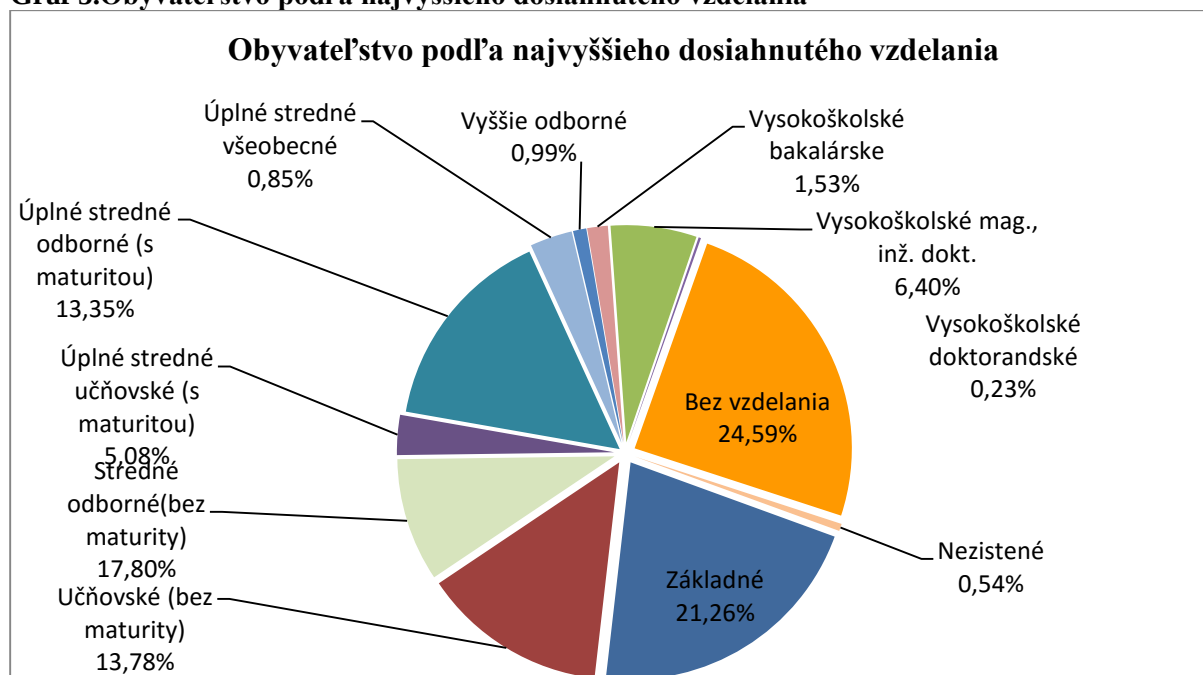
Rímskokatolícka cirkev	Gréckokatolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	Evanjelická cirkev augsb. vyznania	Iné	Bez vierovyznania	Nezistené
490	507	27	11	5	53	17

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

V náboženskom vyznaní obyvateľov dominuje gréckokatolícke vierovyznanie (43,15%) a rímskokatolícke vierovyznanie (41,70%) .

Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Základné	Učňovské (bez maturity)	Stredné odborné (bez maturity)	Úplné stredné učňovské (s maturitou)	Úplné stredné odborné (s maturitou)	Úplné stredné všeobecné	Vyššie odborné	Vysokoškolské bakalárske	Vysokoškolské mag., inž. dokt.	Vysokoškolské doktorandské	Bez vzdelania	Nezistené
236	153	102	33	171	35	11	17	71	2	273	6

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

3.1.2 Bývanie

Zástavba obce je homogénna prevláda zástavba rodinných domov s jednou bytovou jednotkou.

Tabuľka 8. Byty podľa typu budov

SODB 2011	Byty v budovách s jedným bytom	Byty v budovách s dvoma bytmi	Byty v budovách s tromi alebo viac bytmi
Počet	253	4	10

Zdroj: SODB 2011

3.1.3 Trh práce a nezamestnanosť

Okres Prešov patrí z dlhodobého hľadiska ku okresom Prešovského kraja ktoré majú nižšiu mieru evidovanej nezamestnanosti v porovnaní s inými okresmi PSK. V roku 2014 bola miera evidovanej nezamestnanosti 14,84% čo je tretia najnižšia v PSK. Pred okresom Prešov sa umiestnili len okresy Poprad 11,01% a okres Stará Ľubovňa s evidovanou mierou nezamestnanosti.

Tabuľka 9.Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)

Okres Prešov											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	16,73	15,00	12,93	11,22	10,52	16,26	16,60	17,16	18,75	16,88	14,84
Muži	17,48	14,69	12,32	10,22	10,19	16,99	16,59	17,58	19,47	17,02	15,13
Ženy	15,86	15,39	13,68	12,48	10,92	15,32	16,61	16,64	17,87	16,71	14,47

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 10.Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci

Evidovaní uchádzači o zamestnanie	Obec Ruská Nová Ves										
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	107	105	87	83	67	113	112	131	151	140	143
Muži	60	55	39	38	27	56	55	65	73	73	81
Ženy	47	50	48	45	40	57	57	66	78	67	62

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 11.Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity													
Pracujúci (okrem dôchodcov)	Pracujúci dôchodcovia	Osoby na materskej dovolenke	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nezamestnaní	Študenti stredných škôl	Študenti vysokých škôl	Osoby v domácnosti	Dôchodcovia	Príjemcovia kapitálových príjmov	Deti do 16 rokov	Iná	Nezistená	Z toho ekonomicky aktívni
382	12	3	25	139	38	17	17	175	0	283	13	6	536

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tabuľka 12. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti rok 2011

Odvetvie ekonomickej činnosti	Muži	Ženy	Spolu	Odvetvie ekonomickej činnosti	Muži	Ženy	Spolu
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	12	7	19	Poštové služby a služby kuriérov	2	0	2
Lesníctvo a ťažba dreva	6	6	12	Ubytovanie	1	4	5
Iná ťažba a dobývanie	3	0	3	Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	6	10	16
Výroba potravín	7	11	18	Nakladateľské činnosti	2	1	3
Výroba nápojov	0	1	1	Telekomunikácie	1	1	2
Výroba textilu	1	3	4	Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	2	1	3
Výroba odevov	6	11	17	Informačné služby	1	1	2
Výroba kože a kožených výrobkov	0	2	2	Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	0	2	2
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	9	0	9	Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	0	1	1
Výroba papiera a papierových výrobkov	1	0	1	Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	1	Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	1	3
Výroba výrobkov z gumy a plastu	5	1	6	Právne a účtovnícke činnosti	1	1	2
Výroba a spracovanie kovov	3	0	3	Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	1	2	3
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	14	1	15	Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	3	3	6
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	2	1	3	Reklama a prieskum trhu	3	0	3
Výroba elektrických zariadení	3	3	6	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	2	3
Výroba strojov a zariadení i. n.	1	5	6	Prenájom a lízing	1	1	2
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	9	5	14	Sprostredkovanie práce	1	1	2
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	0	1	1	Bezpečnostné a pátracie služby	7	0	7
Výroba nábytku	1	0	1	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	4	4	8
Iná výroba	1	1	2	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	2	1	3
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	0	1	1	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	15	16	31
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	2	1	3	Vzdelávanie	8	21	29
Zber, úprava a dodávka vody	2	1	3	Zdravotníctvo	1	18	19
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	2	3	Starostlivosť v pobytoch zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	1	3	4
Výstavba budov	18	4	22	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	1	2
Inžinierske stavby	6	0	6	Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	2	1	3
Špecializované stavebné práce	32	3	35	Športové, zábavné a rekreačné činnosti	2	0	2
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	7	3	10	Činnosti členských organizácií	2	1	3
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	14	7	21	Ostatné osobné služby	0	4	4
Pozemná doprava a doprava potrubím	13	3	16	Zamestnávateľ v zahraničí	0	1	1
Skladové a pomocné činnosti v doprave	5	2	7	Nezistené	19	19	38
				Spolu	302	234	536

Zdroj: SODB 2011

3.1.4 Občianska a technická vybavenosť

3.1.4.1 Občianska vybavenosť

3.1.4.1.1 Vzdelávanie

Materská škola

Obecný úrad Ruská Nová Ves je zriaďovateľom materskej škôlky, ktorá poskytuje deťom obce vo veku 3-6 rokov predprimárnu výchovu formou celodennej starostlivosti.

Základná škola

Primárne vzdelávanie zabezpečuje základná škola, ktorá nemá právnu subjektivitu. Škola je nepľnoorganizovaná a vzdelávanie prebieha len v ročníkoch 1- 4. Škola má 2 pedagogických pracovníkov.

Žiaci vyšších ročníkov a tí žiaci 1-4 ročníka, ktorí nenavštevujú školu v obci, dochádzajú za primárnym a sekundárnym vzdelaním do blízkeho krajského mesta.

Najbližšie stredné školy v kompetencii Prešovského samosprávneho kraja, ale aj súkromné stredné školy sa nachádzajú v meste Prešov.

3.1.4.1.2 Šport a športové zariadenia

Obec poskytuje na športové vyžité obyvateľov obce futbalové ihrisko. V areáli školy sa nachádza menšie ihrisko. V zimnom období je využívané ako provizórna ľadová plocha.

Vo futbale obec reprezentuje futbalový klub TJ SLANSKÉ RUSKÁ NOVÁ VES. Hráči klubu sú rozdelení do 3 družstiev podľa veku, a to na: družstvo žiakov, družstvo dorastencov a družstvo dospelých.

Ľudia, ktorí majú záujem starať sa o svoju fyzickú kondíciu, majú možnosť navštevovať obecnú posilňovňu, ktorá sa nachádza blízko obecného úradu v bývalých priestoroch klubovne.

3.1.4.1.3 Zdravotníctvo

Obyvatelia obce dochádzajú za primárnou (všeobecnou preventívnou, diagnosticko – liečebnou) sekundárnou (špecializovanou diagnosticko – liečebnou) a terciárnou (následná starostlivosť u chorých s ukončeným liečebným plánom) zdravotnou starostlivosťou do krajského mesta Prešov, keďže v obci služby spojené so zdravotnou starostlivosťou nie sú dostupné.

Najbližšie dostupné zdravotné služby (praktický, detský a zubný lekár) sa nachádzajú v mestskej časti Prešova – Solivare.

3.1.4.1.4 Sociálne služby

V súčasnosti v obci nie sú poskytované sociálne služby.

3.1.4.1.5 Cestovný ruch a rekreácia

Obec Ruská Nová Ves má nielen bohaté prírodné zdroje, ale disponuje aj kultúrne – historickým potenciálom, ktorý môže byť zhodnotený v inovatívnych produktoch vidieckeho cestovného ruchu. Najvyhľadávanejším a turisticky najatraktívnejším miestom v obci je národná kultúrna pamiatka Zbojnícky zámok pochádzajúci z prelomu 13. a 14. storočia, ktorý bol nazývaný aj "Castrum Sower" (Soľnohrad). Nachádza sa v nadmorskej výške 659 m.n.m., a v roku 1964 bol vyhlásený za NKP. Dodnes sa zachovali len zvyšky opevnenia. Návštevníkov okrem histórie láka aj nádherný výhľad na okolie (Šarišskú vrchovinu, Čergov a Košickú kotlinu). Okolie hradu bolo v roku 1964 vyhlásené za prírodnú kultúrnu rezerváciu, kvôli výskytu vzácnnej flóry. Rezervácia sa celkovo rozprestiera na 8 hektároch.

Návštevníci a turisti najmä v letných mesiacoch využívajú obec na výlety do prírody, pričom využívajú turisticko – rekreačné a kultúrne – náučné chodníky.

Víkendová rekreácia je v obci zastúpená chatovou oblasťou nachádzajúcou sa v katastrálnom území obce, s potenciálom ďalšieho rozširovania.

Na relaxáciu a oddych v obci slúži Wellness penzión PLACIDUS.

3.1.4.1.6 Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky

Obyvatelia obce sa hlásia k gréckokatolíckemu vierovyznaniu (43,15%) a rímskokatolíckemu vierovyznaniu (41,70%) V obci sa nachádzajú 2 sakrálne stavby –chrám a kostol.

Gréckokatolícky chrám zasvätený Ochrane Presvätej Bohorodičky

Dominantou obce je sakrálna stavba gréckokatolíckeho kostola, ktorý bol postavený už v 18. storočí (roku 1790). Kostol má bohatú históriu a počas svojej existencie bol poškodený požiarom, prešiel rekonštrukciou i dostavbami.

Rímskokatolícky kostol Sedembolestnej Panny Márie

V septembri 2012 bol posvätený nový kostol, ktorý je zasvätený Sedembolestnej Panne Márii a bude slúžiť obyvateľom obce.

3.1.4.2 Technická infraštruktúra

3.1.4.2.1 Cestná sieť a dopravné systémy

Cestná sieť

Obcou prechádza cesta III. triedy, ktorá je v správe VÚC. Táto cesta spája obec s mestskou časťou Prešova – Solivarom, kde sa cesta napája na nadradený dopravný systém.

Miestne komunikácie spravuje a udržiava obec. Komunikácie majú v súčasnosti zlý technický stav.

Cyklodoprava

Z dôvodu, že obec je koncová obec, nemá vybudované samostatné cyklochodiny. V obci je na cyklodopravu využívaná cesta III. triedy a miestne komunikácie.

V katastri obce sa nachádzajú turistické cyklotrasy.

Cestná doprava

Osobná doprava osôb je zabezpečená linkami mestskej hromadnej dopravy Dopravného podniku mesta Prešov.

Obyvatelia obce majú cestnú osobnú dopravu v rámci okresu a kraja zabezpečenú priebežnými linkami SAD Prešov. Dopravné spojenie v rámci kraja je zabezpečené aj inými prepravnými spoločnosťami.

Železničná doprava

Najbližšia železničná stanica sa nachádza v meste Prešov. Slúži na osobnú ale aj nákladnú prepravu.

3.1.4.2.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Obec je zásobovaná pitnou vodou z vodovodu (gravitačného), ktorý bol postavený v roku 1939 (zrekonštruovaný 1978). Tento vodovod je zásobovaný zo 4 prameňov. Zásobovanie pitnou vodou môže byť v budúcnosti realizované pomocou pitnej vody z nádrže Starina v rámci Východoslovenskej vodárenskej sústavy.

Kanalizácia

Kanalizácia nie je dobudovaná. Veľká časť obytných budov, ale aj objekty občianskej vybavenosti majú preto vybudované vlastné žumpy.

3.1.4.2.3 Energetické hospodárstvo

Zásobovanie plynom

Obec bola plynofikovaná v roku 1999. V súčasnosti väčšina domácností v obci využíva plyn ako primárne médium na vykurovanie.

Zásobovanie elektrickou energiou

Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečené NN sieťou, ktorá je v rámci celej obce tvorená prevažne vzdušnými vedeniami. Na stĺpoch NN je zároveň umiestnené verejné osvetlenie.

3.1.4.2.4 Telekomunikácie

Telefónne rozvody

Telefónne rozvody má v správe spoločnosť Telekom. Intravilán obce je dobre pokrytý signálom všetkých operátorov poskytujúcich služby na území SR.

Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu sa nachádza v objekte Obecného úradu. Rozvod je vedený kombinovane pomocou vlastných stĺpov a stĺpov NN (vzdušným vedením).

3.1.4.2.5 Odpadové hospodárstvo

Obec v súčasnosti vyváža svoj komunálny odpad a svojpomocne zabezpečuje aj separovaný zber odpadu.

3.1.4.3 Štandardy minimálnej vybavenosti obce

Tabuľka 13. Vybavenosť obce

Výber ukazovateľov	Odporúčaná vybavenosť	Stav v obci
Školstvo		
Materská škola	•	Áno
Základná škola (neplnoorganizovaná s ročníkmi 1. – 4.)	o	Áno
Telovýchova a šport		
Ihrisko pre deti	•	Áno
Ihrisko pre mládež a dospelých	•	Áno
Ihrisko maloplošné (menej ako 2000m ² plochy)	•	Áno
Otvorená ľadová plocha	•	Nie
Cestovný ruch – verejné ubytovanie		
Penzión	o	Áno
Zdravotníctvo a sociálne služby		
Ambulancie	•	Nie
Sociálne služby -zariadenia		
Zariadenie pre seniorov	o	Nie
Zariadenie opatrovateľskej služby	o	Nie
Denný stacionár	o	Nie
Opatrovateľská služba	o	Nie
Denné centrum	•	Nie
Jedáleň	o	Nie
Práčovňa	o	Nie
Stredisko osobnej hygieny	o	Nie
Maloobchod		
Potraviny, zmiešaný tovar	•	Áno
Špecializovaný obchod (integrované zariadenia)	•	Áno
Bankové inštitúcie		
Deteš. pracovisko, reprezentácia	o	Nie
Poist'ovne		
Zastupiteľstvo, obchod. kancelária	o	Nie
Kontaktné miesto	o	Nie
Kultúra		
Knižnica (obecná, regionálna, krajská)	o	Nie
Polyfunkčné kultúrne zariadenie (býv. kultúrny dom)	o	Nie
Kultúrno –osvetové zariadenia	•	Nie
Kostoly, modlitebne, synagógy, meditačné priestory	•	Áno
Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	•	Áno
Zeleň		
Parky a iné typy verejnej parkovej zelene	o	Áno
Zeleň v obytných územiach	o	Áno
Zeleň pri občianskej vybavenosti	•	Áno
Ostatná zeleň (cintoríny, kempy, zeleň peších zón, ...)	•	Áno
Zeleň pri výrobných a priemyselných areáloch	•	Nie
Prírodná zeleň (lesy)	•	Áno
Služby		
Služby pre obyvateľov (murár, elektrikár, a iné)	•	Áno

• odporúčaná vybavenosť

o alternatívne doplnenie vybavenosti

STEEP analýza vonkajších faktorov	
Sociálne faktory	• prírastok, úbytok obyvateľov • migrácia obyvateľov • vzdelanie • sociálne postavenie obyvateľov • historický a kultúrny vývoj spoločnosti • náboženské vyznanie
Technologické faktory	• zavádzanie IKT • zavádzanie inovatívnych technológií do výroby, postupov a procesov • investície v budúcnosti
Ekonomické faktory	• prepojenie s politickými faktormi • stav jednotlivých sektorov národného hospodárstva • vývoj meny, kurzu, inflácie • kúpyschopnosť obyvateľstva
Ekologické faktory	• ekosystémový prístup • ekosystémové služby
Politické faktory	• stupeň liberarlizácie a demokracie • legislatívne zmeny ovplyvňujúce podnikateľskú sféru • prenos kompetencií zo štátnej úrovne na nižšie úrovne

3.2 Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT analýza

OBLASŤ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- cez kataster obce prechádza cesta III. triedy - dobré dopravné spojenie : autobusové, MHD - vysoký počet obyvateľov v produktívnom veku - prírodný a kultúrny potenciál - zachovaný vidiecky ráz územia - plánovaná výstavba nájomných bytov - plánovaná výstavba IBV - vzdialenosť od krajského mesta – dochádzanie za prácou - plánované rozšírenie inžinierskych sietí v lokalitách určených na IBV - plánované vybudovanie a rekonštrukcia dažďovej kanalizácie - plánované dobudovanie verejnej kanalizácie - plánovaná výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov - plánovaná vybudovanie cyklistickej infraštruktúry, cyklotrás a cyklostanov	- vyššia miera nezamestnanosti - nízky rozpočet obce - nízka diverzifikácia v ekonomických činnostiach - málo využívané objekty na zvyšovanie pracovných príležitostí
Príležitosti	Ohrozenia
- blízkosť krajského mesta Prešov - blízkosť krajského mesta Košice - blízkosť väčších zamestnávateľov etablovaných na trhu - atraktivnosť obce pre mladé rodiny - atraktivnosť obce z pohľadu podnikateľov - dopyt po domácich , eko a bio produktoch, vytvorenie krátkych odbytových reťazcov pre obyvateľov blízkych miest - úspešnosť pri čerpaní z EŠIF	- ukončenie činností alebo znižovanie stavu zamestnancov zamestnávateľmi z regiónu - nezáujem o domáce produkty - neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov (NFP) - nedostatočné zhodnotenie prírodného a kultúrneho potenciálu

OBLASŤ SLUŽIEB

Silné stránky	Slabé stránky
- dostupnosť internetu - existujúci prírodný a kultúrny potenciál	- nedostatok služieb v oblasti vidieckeho cestovného ruchu , agroturizmu

- zásobovanie pitnou vodou z vlastných prameňov, - možné napojenie na Prešovský skupinový vodovod - zavádzanie bezpečnostných prvkov v obci - modernizácia vzdelávacej infraštruktúry - modernizácia voľnočasovej, vrátane športovej - zvyšovanie kvality sociálnych služieb	- nedostatok alternatívnych sociálnych a komunitných služieb ku existujúcim sociálnym službám - nedostatočné zhodnotenie prírodného a kultúrneho potenciálu - nízka diverzifikácia v oblasti služieb - nízka kvalita voľnočasovej infraštruktúry - nízka kvalita technickej infraštruktúry - nízka informovanosť a propagácia prírodných a kultúrohistorických zdrojov
Príležitosti	Ohrozenia
- vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu napr. aj prostredníctvom štátnych dotácií a NFP - vybudovanie optickej siete v obci	- nedostatočný záujem zo strany návštevníkov - nedostatočný záujem o poskytovanie služieb zo strany podnikateľov - nedostatok štátnych dotácií na skvalitnenie infraštruktúry služieb

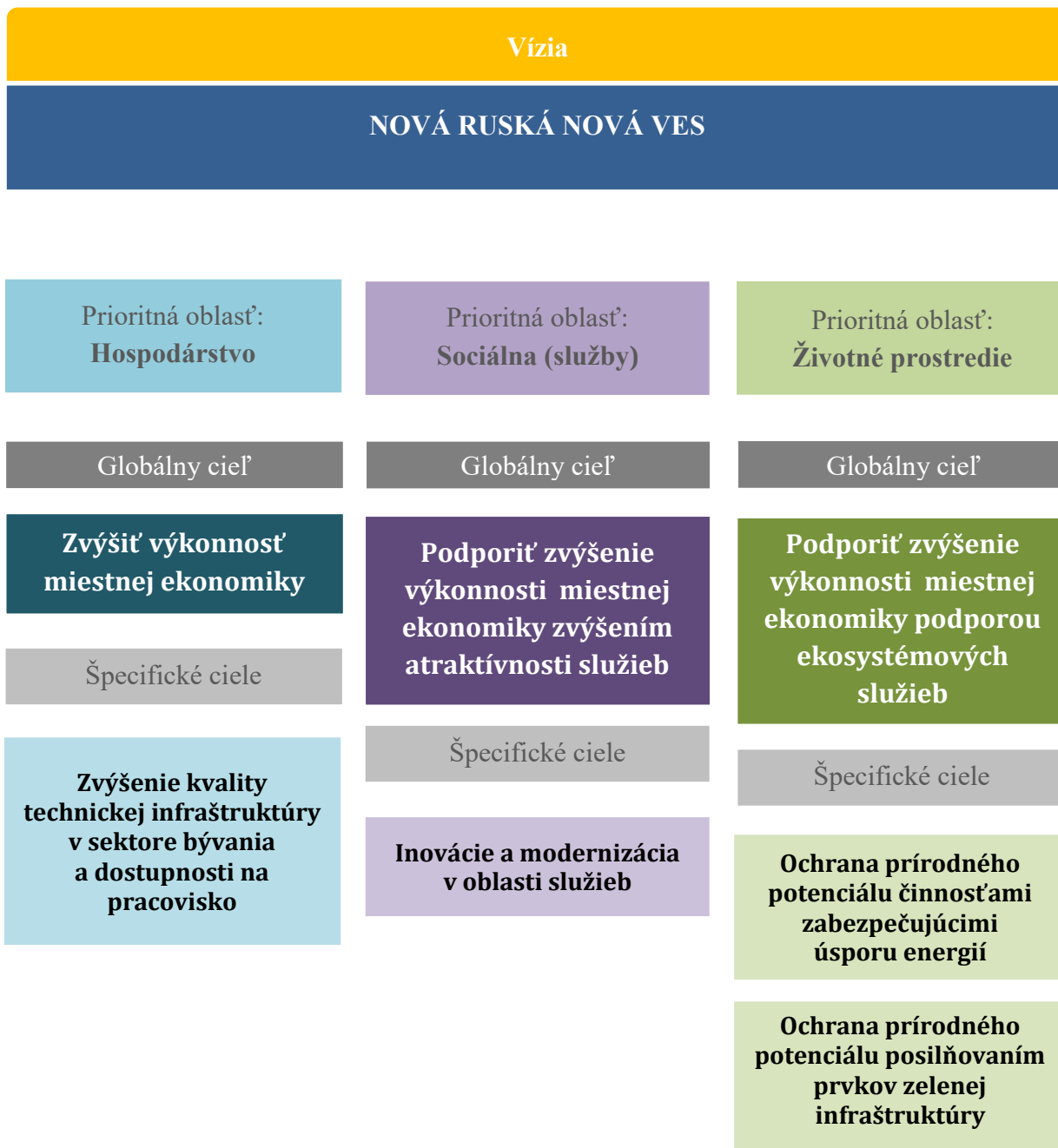
OBLASŤ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
- relatívne zachovalé životné prostredie z dôvodu nízkej industrializácie regiónu - zvyšovanie energetickej efektívnosti nevyužívaných budov - zabezpečiť protipovodňové opatrenia v okolí Sol'ného potoka v časti zosuvov - úpravy zelene a výsadba novej zelene na verejných priestranstvách	- nedostatočne využitý prírodný potenciál - absencia zberného dvora - absencia zhodnocovania biologického odpadu (kompostovanie na úrovni obce) - nedostatočná protipovodňová ochrana
Príležitosti	Ohrozenia
- podpora budovania cyklistickej infraštruktúry z národnej úrovne, - atraktivnosť obce z pohľadu vidieckeho cestovného ruchu	- nekontrolované skládky - nedostatočné protipovodňové opatrenia

-

4 STRATEGICKÁ ČASŤ

Vízia: „Nová“ Ruská Nová Ves

V súlade s uplatnením princípu integrovaných územných investícií a integrovaného prístupu k územnému rozvoju je cieľom programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja naplniť víziu, a to novým prístupom k podpore rozvoja miestnej ekonomiky a novým nasmerovaním „občianskej politiky“.

V záujme dosiahnutia globálneho cieľa je potrebné zabezpečiť podmienky pre efektívne a cielené využitie finančných zdrojov obce, príspevkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov, rôznych finančných mechanizmov a dotácií, štátneho rozpočtu a vlastných finančných zdrojov prijímateľov.

V záujme dosahovania špecifických cieľov je nutné cielene nasmerovať intervencie do územia s vysokým rozvojovým potenciálom pre daný špecifický cieľ a zabezpečiť tak rast konkurencieschopnosti a rozvoja miestnej ekonomiky s dopadom na zvýšenie kvality života obyvateľov.

Prioritná oblasť: Hospodárstvo

V rámci prvého zo sektorov národného hospodárstva obec plánuje zvýšiť výkonnosť miestnej ekonomiky.

1.Globálny cieľ: Zvýšiť výkonnosť miestnej ekonomiky

1.1Špecifický cieľ: Vytvoriť vhodné podmienky v oblasti dostupnosti pracovných príležitostí

Dôležitou súčasťou základných ľudských potrieb, ktoré ovplyvňujú kvalitu života jednotlivých obyvateľov je bývanie. Prístup k bývaniu vo väčšine zodpovedá úrovni sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti, a domácnosti tak bývajú podľa toho, čo im ich príjmová situácia dovoľí.

Obec Ruská Nová Ves sa prostredníctvom výstavby nájomných bytov rozhodla riešiť situáciu znevýhodnených domácností, a to v súlade s globálnym cieľom štátnej bytovej politiky, ktorým je „postupné zvyšovanie celkovej úrovne bývania tak, aby bolo pre obyvateľstvo dostupné, a aby si každá domácnosť mohla zabezpečiť primerané bývanie“.

Obec Ruská Nová Ves bude realizovať výstavbu nájomných bytov v súlade s rešpektovaním existujúcich ekosystémov, a jej cieľom bude kvalitné ekosystémové služby zachovať pre budúce generácie.

Výstupy z analytickej časti naznačujú nárast prisťahovaných do obce. Taktiež veková štruktúra obce je pozitívna, keďže najvyššie percento až 68,68 tvoria obyvatelia v produktívnom veku a len 8,51 percent obyvatelia v poproduktívnom veku.

Obec preto plánuje rozšíriť IBV do lokalít určených územným plánom obce na výstavbu. Pôjde teda o nové územie pre individuálnu výstavbu rodinných domov. V prvom kroku obec bude riešiť len prípravu územia, jeho dopravné napojenie na cestnú sieť, vybudovanie prípojok inžinierskych sietí k hraniciam jednotlivých pozemkov, ako aj napojenie územia na prvky technickej infraštruktúry.

V súčasnosti je ambíciou obce zabrániť prípadnému znečisťovaniu a kontaminácii pitnej vody, prípadne potokov a riek dobudovaním verejnej kanalizácie a rekonštrukciou alebo vybudovaním dažďovej kanalizácie, ktorá taktiež úzko súvisí s kvalitou bývania, jedného z faktorov ovplyvňujúcich aj mobilitu obyvateľov.

Kvalitná technická infraštruktúra v obci Nová Ruská Ves má z hľadiska vplyvu vonkajších a vnútorných predpokladov význam rozvojového faktora, ovplyvňujúceho rozvoj podnikania, rozvoj všetkých sektorov miestnej ekonomiky, rast jej konkurencieschopnosti. Obec Nová Ruská Ves je cestnými komunikáciami III. triedy, v horšom technickom stave, spojená s blízkym krajským mestom Prešov, ako aj s priľahlými obcami. Kvôli lepšej dostupnosti je v samotnej obci potrebná výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníkov a mostov. V súčasnosti nastal vo všeobecnosti dynamický rozvoj cyklistiky, a to aj v súvislosti s dochádzaním do práce, teda aj rozvoj cyklodopravy. Rozvoj cyklistiky a cyklodopravy si však oproti motorovej doprave vyžaduje určité špecifiká, ako napríklad cyklostojany. V budúcnosti plánuje obec výstavbu cyklotrás, vrátane vybudovania doplnkovej infraštruktúry k cyklotrasám, čím podporí zvyšovanie podielu nemotorovej dopravy a spolu s doplneným kvalitným dopravným značením zvýši atraktivitu obce.

1.1.1 Opatrenie: Zvýšenie kvality technickej infraštruktúry v sektore bývania a dostupnosti na pracovisko

Aktivita: 1.1.1.1 Výstavba nájomných bytov

Aktivita: 1.1.1.2 Rozšírenie inžinierskych sietí v lokalitách určených na IBV

Aktivita: 1.1.1.3 Budovanie a rekonštrukcia dažďovej kanalizácie

Aktivita: 1.1.1.4 Dobudovanie verejnej kanalizácie

Aktivita: 1.1.1.5 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov

Aktivita: 1.1.1.6 Rekonštrukcia mostov

Aktivita: 1.1.1.7 Budovanie cyklistickej infraštruktúry, cyklotrás a cyklostanov

Prioritná oblasť Sociálna (služby)

2 Globálny cieľ: Podporiť zvýšenie výkonnosti miestnej ekonomiky zvýšením atraktívnosti služieb

2.1 Špecifický cieľ: Inovácie a modernizácia v oblasti služieb

2.1.1 Opatrenie: Správne zvolenými investíciami vytvorenie vhodných podmienok pre vyššiu kvalitu základných služieb

V rámci prevencie pred kriminalitou a vandalizmom, na ochranu verejného poriadku, bezpečnosti, zdravia, života a majetku, zastupiteľstvo obce plánuje investíciu do bezpečnostných kamerových systémov. S cieľom vyššej rýchlosti pripojenia na internet obec zabezpečí vybudovanie kvalitnej optickej siete.

Snahou obce je zabezpečiť kvalitné služby poskytované predprimárnou výchovou. Skvalitnením a modernizáciou materiálno-technického vybavenia materských škôl prispeje ku skvalitneniu vzdelávacieho systému v obci.

K rozvoju voľnočasových aktivít obec pomôže opravou futbalového ihriska, pričom zabezpečí geologický prieskum, odvodnenie a vyrovnanie terénu a jeho oploenie. Výstavbou multifunkčného ihriska a dobudovaním verejne prístupného detského ihriska dokončí obec plánovanú modernizáciu voľnočasovej infraštruktúry.

Kvalita života obyvateľov je ovplyvnená viacerými faktormi. Patria k nim aj dostupnosť a kvalita inovatívnych zdravotníckych a sociálnych služieb poskytovaných verejnými a súkromnými subjektmi, v ďalšom kroku sa PHSR preto zameriava na skvalitnenie infraštruktúry a ponuky týchto služieb.

V zmysle zákona č. 448/2008 Z.z., Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v znení účinnom k 15.12.2015 by malo územie vytvárať pre svojich obyvateľov také podmienky, ktoré prispievajú k uprednostneniu terénnej sociálnej služby pred pobytovou. Obec preto zamýšľa rozvíjať také druhy sociálnych služieb, ktoré umožnia prijímateľovi zotrvať vo svojej komunite. Obec plánuje zriadiť tiež komunitné centrum.

V rámci poskytovaných základných služieb obec obyvateľom vytvorí a udrží dôstojné podmienky v areáli cintorína a v súlade s tým plánuje investovať do rozšírenia domu smútku.

Obnovou národnej kultúrnej pamiatky Zbojnický hrad, zhodnotením jeho kultúrno-historického potenciálu, efektívnym a optimálnym využívaním tohto potenciálu, obec podporí rozvoj a rast konkurencieschopnosti miestneho ekonomického rozvoja založeného na využívaní endogénnych zdrojov

Aktivita: 2.1.1.1 Dobudovanie kamerového systému

Aktivita: 2.1.1.2 Vybudovanie optickej siete v obci

Aktivita: 2.1.1.3 Modernizácia a obstaranie materiálno-technického vybavenia materských škôl;

Aktivita: 2.1.1.4 Poskytovanie inovatívnych sociálnych služieb

Aktivita: 2.1.1.5 Zriadenie komunitného centra

Aktivita: 2.1.1.6 Úprava areálu cintorína a rozšírenie domu smútku

2.1.2 Opatrenie: Správne zvolenými investíciami vytvorenie vhodných podmienok pre vyššiu kvalitu voľnočasových aktivít obyvateľov a návštevníkov

Aktivita: 2.1.2.1 Obnova národnej kultúrnej pamiatky Zbojnický hrad

Aktivita: 2.1.2.2 Oprava futbalového ihriska

Aktivita: 2.1.2.3 Výstavba multifunkčného ihriska

Aktivita: 2.1.2.4 Dobudovanie verejne prístupného detského ihriska

Prioritná oblasť Životné prostredie

3 Globálny cieľ: Podporiť zvýšenie výkonnosti miestnej ekonomiky podporou ekosystémových služieb

3.1 Špecifický cieľ: Ochrana prírodného potenciálu činnosťami zabezpečujúcimi úsporu energií

Ďalším z hlavných faktorov rozvoja miestnej ekonomiky a zvyšovania jej konkurencieschopnosti je zabezpečenie udržateľného a efektívneho využívania potenciálu prírodných zdrojov. Takýto prístup prispieva k sekundárnej zamestnanosti a výrazným spôsobom najmä k ochrane a šetreniu prírodných zdrojov. Z hľadiska zachovania kvalitných ekosystémových služieb je potrebné, aby aktivity, ktoré obec vykoná pri zvyšovaní energetickej efektívnosti obecného úradu, objektu materskej školy a objektu základnej školy, boli environmentálne prijateľné, v súlade so Smernicou o energetickej hospodárnosti budov (2002/91/ES vs. 2010/31/EU).

Obec plánuje rekonštrukciu obecného úradu, vrátane rozširovania vnútorných priestorov obecného úradu a rozširovania sály obecného úradu, rozširovaní kapacít existujúceho objektu materskej školy prístavbou a nadstavbou a rekonštrukciu objektu základnej školy, vrátane dobudovania telocvične a jedálne.

3.1.1 Opatrenie: Investovanie do znižovania energetickej náročnosti budov

Aktivita: 3.1.1.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, rozširovanie kapacít existujúceho objektu materskej školy prístavbou, nadstavbou

Aktivita: 3.1.1.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti objektu ZŠ, rozširovanie kapacít existujúceho objektu základnej školy

Aktivita: 3.1.1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti obecného úradu a zvýšenie jeho kapacity

3.2 Špecifický cieľ: Ochrana prírodného potenciálu posilňovaním prvkov zelenej infraštruktúry

Zelená infraštruktúra napomôže zachovaniu zdravých ekosystémov, aby aj naďalej mohli spoločnosti poskytovať cenné služby, ako napríklad čistý vzduch a pitnú vodu. Investície do

zelenej infraštruktúry sú významné z hospodárskeho hľadiska - zachovania schopností prírody, napríklad zmiernovanie negatívnych účinkov zmeny klímy je nákladovo oveľa efektívnejšie, ako keby sa museli tieto služby nahrádzať oveľa nákladnejšími technickými riešeniami zo strany obyvateľov.

Najlepší spôsob na docelenie zelenej infraštruktúry je osvojiť si integrovaný prístup k manažmentu krajiny a starostlivé strategické priestorové plánovanie.

Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami predstavujú realizáciu technických opatrení a úprav priamo na vodných tokoch, ako aj netechnických opatrení (napr. využitím zelenej infraštruktúry v krajine) v povodiach zameraných na spomalenie odtoku vôd z povodia do vodných tokov. Opatrenia na znižovanie rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy budú realizované v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami, ktorým je transponovaná smernica 2007/60/ES. Prípadné využitie zelenej infraštruktúry prispeje nielen k zmierneniu dôsledkov zmeny klímy a k protipovodňovej ochrane, ale aj k ochrane biodiverzity. Uvedené aktivity vyžadujú zapojenie kľúčových subjektov pri riešení otázky ochrany prírody (vlastníci a užívatelia pozemkov), ako aj podporu verejnosti. Potrebne je zohľadniť národnú legislatívu, stratégie a špecifické priority ochrany prírody a krajiny.

3.2.1 Opatrenie: Investovanie do znižovania rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy a zelenej infraštruktúry

Aktivita: 3.2.1.1 V spolupráci so správcami tokov zabezpečiť protipovodňové opatrenia

v okolí Soľného potoka v časti zosuvov

Aktivita: 3.2.1.2 Výstavba a úprava verejných oddychových zón a parkov

Aktivita: 3.2.1.3 Úprava zelene a výsadba novej zelene na verejných priestranstvách

5 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
Hospodárstvo	1.1.1 Zvýšenie kvality technickej infraštruktúry v sektore bývania a dostupnosti na pracovisko	1.1.1.1 Výstavba nájomných bytov
		1.1.1.2 Rozšírenie inžinierskych sietí v lokalitách určených na IBV
		1.1.1.3 Budovanie a rekonštrukcia dažďovej kanalizácie
		1.1.1.4 Dobudovanie verejnej kanalizácie
		1.1.1.5 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
		1.1.1.6 Rekonštrukcia mostov
		1.1.1.7 Budovanie cyklistickej infraštruktúry, cyklotrás a cyklostojanov

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
Sociálna (služby)	2.1.1 Správne zvolenými investíciami vytvorenie vhodných podmienok pre vyššiu kvalitu základných služieb	2.1.1.1 Dobudovanie kamerového systému
		2.1.1.2 Vybudovanie optickej siete v obci
		2.1.1.3 Modernizácia a obstaranie materiálno-technického vybavenia materských škôl
		2.1.1.4 Poskytovanie inovatívnych sociálnych služieb
		2.1.1.5 Zriadenie komunitného centra
		2.1.1.6 Úprava areálu cintorína a rozšírenie domu smútku
	2.1.2 Správne zvolenými investíciami vytvorenie vhodných podmienok pre vyššiu kvalitu voľnočasových aktivít obyvateľov a návštevníkov	2.1.2.1 Obnova národnej kultúrnej pamiatky Zbojnický hrad
		2.1.2.2 Oprava futbalového ihriska
		2.1.2.3 Výstavba multifunkčného ihriska
		2.1.2.4 Dobudovanie verejne prístupného detského ihriska

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
Životné prostredie	3.1.1 Investovanie do znižovania energetickej náročnosti budov	3.1.1.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, rozširovanie kapacít existujúceho objektu materskej školy prístavbou, nadstavbou
		3.1.1.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti objektu ZŠ, rozširovanie kapacít existujúceho objektu základnej školy
		3.1.1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti obecného úradu a zvýšenie jeho kapacity
	3.2.1 Investovanie do znižovania rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy a zelenej infraštruktúry	3.2.1.1 V spolupráci so správcami tokov zabezpečiť protipovodňové opatrenia v okolí Sol'ného potoka v časti zosuvov
		3.2.1.2 Výstavba a úprava verejných oddychových zón a parkov
		3.2.1.3 Úprava zelene a výsadba novej zelene na verejných priestranstvách

6 REALIZAČNÁ ČASŤ

6.1 Ukazovatele

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
1.1.1 Opatrenie: Zvýšenie kvality technickej infraštruktúry v sektore bývania a dostupnosti na pracovisko				
1.1.1.1 Výstavba nájomných bytov				
1.1.1.2 Rozšírenie inžinierskych sietí v lokalitách určených na IBV				
	Dĺžka nových inžinierskych sietí	m	0	
1.1.1.3 Budovanie a rekonštrukcia dažďovej kanalizácie				
	Dĺžka novej dažďovej kanalizácie	m	0	
	Dĺžka rekonštruovanej dažďovej kanalizácie	m	0	
1.1.1.4 Dobudovanie verejnej kanalizácie				
	Dĺžka novej verejnej kanalizácie			
1.1.1.5 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov				
	Dĺžka nových miestnych komunikácií	m	0	
	Dĺžka rekonštruovaných miestnych komunikácií	m	0	
1.1.1.6 Rekonštrukcia mostov				
	Rekonštruované mosty	počet	0	
1.1.1.7 Budovanie cyklistickej infraštruktúry, cyklotrás a cyklostanov				

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA (SLUŽBY)				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
2.1.1 Opatrenie: Správne zvolenými investíciami vytvorenie vhodných podmienok pre vyššiu kvalitu základných služieb				
2.1.1.1 Dobudovanie kamerového systému				
	Nový kamerový systém	počet	0	
2.1.1.2 Vybudovanie optickej siete v obci				
	Nová optická sieť	m	0	
2.1.1.3 Modernizácia a obstaranie materiálno-technického vybavenia materských škôl				
	Vybavená materská škola	počet	0	
2.1.1.4 Poskytovanie inovatívnych sociálnych služieb				
	Počet inovatívnych služieb	počet	0	
2.1.1.5 Zriadenie komunitného centra				
	Nové komunitné centrum	počet	0	

2.1.1.6 Úprava areálu cintorína a rozšírenie domu smútku				
	Dobudovaná plocha domu smútku	m	0	
2.1.2 Opatrenie: Správne zvolenými investíciami vytvorenie vhodných podmienok pre vyššiu kvalitu voľnočasových aktivít obyvateľov a návštevníkov				
2.1.2.1 Obnova národnej kultúrnej pamiatky Zbojnícky hrad				
	Obnovená kultúrna pamiatka	počet	0	
2.1.2.2 Oprava futbalového ihriska				
	Opravené futbalové ihrisko	počet	0	
2.1.2.3 Výstavba multifunkčného ihriska				
	Nové multifunkčné ihrisko	počet	0	
2.1.2.4 Dobudovanie verejne prístupného detského ihriska				
	Nové detské ihrisko	počet	0	

PRIORITNÁ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
3.1.1 Opatrenie: Investovanie do znižovania energetickej náročnosti budov				
3.1.1.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, rozširovanie kapacít existujúceho objektu materskej školy prístavbou, nadstavbou				
	Rekonštruovaná plocha	m ²	0	
3.1.1.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti objektu ZŠ, rozširovanie kapacít existujúceho objektu základnej školy				
	Dostavaná nová plocha	m ²	0	
3.1.1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti obecného úradu a zvýšenie jeho kapacity				
	Rekonštruovaná plocha	m ²	0	
3.2.1 Opatrenie: Investovanie do znižovania rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy a zelenej infraštruktúry				
3.2.1.1 Protipovodňové opatrenia v okolí Sol'ného potoka v časti zosuvov				
	Obyvatelia využívajúci protipovodňovú ochranu	počet	0	
3.2.1.2 Výstavba a úprava verejných oddychových zón a parkov				
	Nové oddychové zóny a parky	m ²	0	
3.2.1.3 Úprava zelene a výsadba novej zelene na verejných priestranstvách				
	Nová zeleň	m ²	0	

7 FINANČNÁ ČASŤ

Z dôvodu, že v súčasnosti majú mnohé obce finančné problémy s realizovaním naplánovaných aktivít, bude sa obec uchádzať o nenávratné finančné príspevky z operačných programov v programovom období 2014-2020.

Obec sa bude uchádzať aj o štátne dotácie, o zdroje z rôznych dostupných finančných mechanizmov, aj v rámci cezhraničnej nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce.

Obec bude naplánované aktivity realizovať z dostupných zdrojov obce v súlade so schváleným rozpočtom obce a akčným plánom

Operačný program	Riadiaci orgán
Ludské zdroje (EZ)	MPSVR SR
Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR
Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR
Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR
Rozvoj vidieka	MPaRV SR
Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR
Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR
Technická pomoc (TP)	ÚV SR
Európska územná spolupráca: <u>Program cezhraničnej spolupráce:</u> Poľsko – Slovenská spolupráca ENI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2014 – 2020	MPaRV SR
<u>Program nadnárodnej spolupráce</u> Stratégia Európa ETC Dunaj	ÚV SR
<u>Programy medziregionálnej spolupráce</u> <u>INTERREG</u> <u>ESPON</u> <u>URBACT</u>	MH SR MDVRR SR MDVRR SR

8 Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce predstavuje strednodobý plánovací dokument. Priority boli stanovené na základe odborných analýz a identifikovaných potrieb s cieľom vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, a to prostredníctvom cielene nasmerovaných intervencií do definovaných oblastí rozvoja a zabezpečiť tak rozvoj miestnej ekonomiky a rast konkurencieschopnosti.

Implementácia programu bude priebežne monitorovaná a hodnotená s ohľadom na výsledky a dopad realizovaných intervencií.

9 Použité zdroje

1. Štatistický úrad SR
2. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
3. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
4. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
5. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja
6. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2010
7. Stratégia Európa 2020
8. Integrovaný regionálny operačný program